

Dopisi.

POPRAVEK. — V zadnji številki se je v članku na 3. strani „Važen priročnik za spoznavanje prazgodovine Slovanov!“ vrnila neljuba pogreška. Knjiga g. Davorina Žunkoviča se ne imenuje „Urgeschichte des Slawentums“ — ampak pravilno: „Zur Geschichte der Slawen von der Urzeit bis zur Völkerwanderung“, kar smo v ponovitvi istega članka v današnji številki popravili. Na izredno znanstveno in poljudno nazorno knjigo, ki je edina te vrste opozarjamo v prvi vrsti naša šolska vodstva in kulturne knjižnice v mestih, kjer so srednje šole. Knjiga se naroča lahko tudi pri naši upravi. Dopisnica zadostuje!

Gasilno društvo Sv. Marjeta niže Ptuj priredi na 1. majnika veliko tombolo in druge zabavne prilike. Vsi, posebno dobre zabave željni Ptujčani prijazno vabljeni!

KRČEVINA PRI MARIBORU. — Priključitveno vprašanje je razburilo vse občane, ker vedo, da naša občina nima dolgov, ampak še premoženje. Šola je stala v prispěvku nad 100.000 Din, kanalizacija je zahtevala 300.000 dinarjev, električna luč nad 80.000 dinarjev in še marsikaj, za kar smo zamažj medovali meštno občino. Ako jim dišijo tuji trudi, naj vsaj ne farbajo javnosti, kako so okolico postavili na noge. Upajmo, da bo še precej Drave steklo proti Ptujju, predno bode grozdje, po katerem imajo gospodje skomjine — zrelo. —

IZ SREDIŠČA. — Že dvakrat me je klical tisti preklicani „Pepek“ na pomoč — pa saj veste — kaj je naga-

jivost. Naj le poskusi, pa bo videl, kak „kšelt“ je biti dopisnik. Zameril sem se kaj komu, a Pepeku na čast božji povedano, da je od tistega časa, ko je hotel t.j. ko je predlagal „majčni trust“ cena istim padla za 5 para pri komadu. Dragi Pepek: Najboljše bi bilo, če bi te tistikrat Ormožani s sabo vzeli ko so si hoteli ogledati Beograd a so videli — Sračinec. Mogoče bi se Te usmilila kaka „Mara“ a saj veš, da je kriza, če je človek po-očen — tako ali tako. Omeniti pa moram tukaj izlet naše inteligence v sosednje mesto — Ormož. Sicer to ni Bog ve kake važnosti — a stvar ima politično ozadje. Na dnevnem redu so bila samo pereča gospodarska vprašanja, a najvažnejše — o pokvarjeni gospodji — pa ne središki. Kako sem to izvedel, — je moja stvar. — A — Prišel je domov ves zaspan, ko mežnar odzvonil je dan. Pepek — če Ti hočeš svojega bika prodati — počakaj na otvoritev središkega sejma. — ki se bo, kakor čujem odprl še tekoma tega desetletja. Bik bo seveda že malo star — a za juho bo. Saj veš, da kedo je dosti juhe — je pač lep, kar pa za Tebe ne morem reči. Prosim pa Te, da se poboljšaš, če že ne prej, pa vsaj tistikrat, ko bodo kolone, a prej še doma pozdravi! — Pozdravlja Te Tvoj Sršen.

TEZNO PRI MARIBORU. — Med številnimi dobrotniki, ki so pripomogli k lastni pomožni akciji sta se brata Jelen, oba mesarja prav vzgledno izkazala s tem, da sta darovala pol teleta. — Malo je tako velikodušnih prijateljev bednih, zato zaslužita javno pohvalo in priporočilo našim naročnikom. —

PRVOMAJNIŠKE prireditve prepovedane! — Četudi pade letos prvi majnik na nedeljo, so oblasti prepovedale vse prvomajniške prireditve, kakor politične shode, zbiranja, obhode, izete, veselice, zborovanja itd. Prepoved se v smislu cnakosti pred zakonom ne nanaša samo na socialistična, ampak na vsa društva. — Prvi maj, začetek pomladanskih upov je tudi v krizi... Sicer pa je bilo že pred 1. aprilom dovolj izdatno poskrbljeno za to, da bi eventuelni majniški hrup ne bil presilen...

VELIKA NEDELJA. — (Prošnja na naslov g. bana.) Naša šola že nad 1 leto meduje šolsko oblast, naj se nam pridelite vsaj še dva učitelja, kar je nujna potreba. Znano nam je iz časopisja, da je mnogo učiteljev in učiteljic, kar je mlajših brez službe. Prosimo g. bana potem našega časopisa, da ustreže naši dolgotrajni prošnji. — Nadučitelj g. I. Belšak pa je bil naenkrat premeščen od nas v Doljno Lendavo kot šolski nadzornik, za katero mesto se ni nikdar trgal, ampak se je počutil pri nas, kakor med brati. Poleg tega pa se je z njegovo premestitvijo raztrgala njegova družina, ki mora živeti na dva kraja, kar gotovo v teh težkih časih ni umestno. — Več občanov. —

ORMOŽ. — „Barčica po Dravi plava, se z valovi poigrava, le naprej, naprej, le naprej, dokler je še veter kej.“ — Brzojavno poročilo iz Carigrada: Dravska mornariška posadka dospela ravnokar člja in zdrava in se je izkrcala, da si oskrbi vsa nadaljno opremo in se takoj odpravi na nadaljno poučno potovanje v Kairo. Hura! — Osa!

va in se je izkrcala, da si oskrbi vsa nadaljno opremo in se takoj odpravi na nadaljno poučno potovanje v Kairo. Hura! — Osa!

KOPRIVNICA (Hrvatska) — Zelo se nam dopade „Narodna Sloga.“ Pošljite nam več izvodov lista, da si ga naročimo. Tudi pri nas izvojeni poslanec gospodin Čuk Koprivniški pl. Sovič, ki je od izvojitve sem bolehal se bo javil „Čukove mu parlamentu“ v svrhu verifikacije njegovega mandata. Ima čelo torbo prav važnih taktičnih, prometnih in finančnih zadev s seboj. — Z njim pride tudi gdč. Saviča Varaždinska, ki frfota od Novaka do Janjeta, pa nikdar sama. Bogve kako akcijo ima v načrtu svoje politike? —

Vedno beli zobje

Poročam vam, da že 15 let uporabljam zobno pasto „Chlorodont“. Se nikdar nis bil razočaral. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja čela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristoje Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.- ter zavračajte vsak nadomestek.

Kaj pomeni vsklik „Hurrah.“ — Povečini so ljudje površnega mnenja, da je „Hura“ vsklik poguma, veselja nad bodočim uspehom, a stvar je povsem drugačna. Kakor nam piše naš prijatelj, ki se mnogo bavi z jezikoslovno vedo, je ta vsklik staromadžarskega porekla in pomeni toliko kakor po naše „ubijmo ga.“ Za to čudno odkritje se bodo lepo zahvalili navdušeni govorniki, ginjeni govornjaki in sploh vsi, katerim je ta vsklik ob najslovesnejših priklakah namenjen... Besedo imajo naši jezikoslovci. —

Gospodarski vestnik.

(Urejuje Konrad Znuđerl — Maribor)

Londonski poslanik Zedinjenih držav Mellon je izjavil, da ameriške Zedinjene države ne dajo nikakršnih olajšav glede plačevanja vojnih dolgov evropskim državam, dokler se te ne omeje v oboroževanju in dokler se evropske države same ne sporazumejo glede rešitve reparacijskega problema. Tozadevna odločujoča konferenca radi plačevanja vojnih dolgov se bo vršila 12. VI. t.l. in pričakujejo vsi narodi sveta velike spremembe v vseh državah. Če le ne bo ostalo pri dnevnih, poklonih in šampanjcu!... —

O grozilih poplavih v Sremsku, Banatu in drugod, kakoršnih ni bilo že 46 let prinesemo nekaj slik iz poplavljenega ozemlja. Porušenihi je več sto hiš, poplavljenih nad 30 vasi. Najbolj so trpeli kajpak sromašni kmetovalci in bajtarji, katerih hiše so povečini zbite iz ilovice in blata. Beda je nepopisna, škoda neprecenljiva. Mlada je priskočila na pomoč, a se je bati, da bodo imovitejši poplavljeneci nesorazmerno razumeli več podpore doseči, kakor neorganizirani bedni seljaki. Vendar je upati, da bo nož pravice rezal prizadetim pravične obroke. —

Zakon o zaščiti kmeta je sprejela narodna skupščina. Zakon zahteva moratorij za kmečke dolgove in za gotovo dobo prepoveduje vsako nasilno prodajo in eksekucije kmečkih posestev in urejuje višino obrestne mere za kmečka posojila. O zakonu, ki je stopil že v veljavo bomo v prihodnji številki objavili naša razmišljanja, v kolikor ima solnčne in senčne strani glede praktične izvedbe v

resnično in ne le navidezno koristkmetovalca in kmetijskega združništva. Za danes objavljamo sledeče na pol uradno pojasnilo: „Službene Novine“ so 20. t.m. objavile zakon o zaščiti kmetov, ki stopi 15 dni po objavi v veljavo. Ob tej priliki je bilo izdano z merodajnega mesta naslednje pojasnilo: Glavna svrha tega zakona je regulacija gotovih kreditnih odnošajev v državi ki jo narekujejo splošne kreditne priike. V prvi vrsti zahteva oslabljeni položaj kmetov, da se jih zaščiti za gotovo dobo tako pred prisilno prodajo njihovih posestev, kakor tudi pred pretirano visoko obrestno mero za do'gove. Zakon predvideva tudi ukrepe in postopek za primer, da bi kak denarni zavod zašel v začasne plačilne težave zaradi nenormalnih kreditnih odnošajev, izzvanih s splošno kreditno krizo, ali zaradi nenavadnega in prekomernega dvigovanja vlog. Dogajalo se je in se še dogaja po vsem svetu in tudi pri nas, da za adi vznemirjenja vlagateljev, odnosno naglega dvigovanja vlog zaide ta ali oni denarni zavod, dasiravno je vseskozi aktiven, v plačilne težave, ker se od njega zahteva nemogoča stvar, da od vlagateljev sprejeti in v gospodarstvu plasirani kapital takoj realizira in izplača vlagateljem. Da se v takih primerih zaščilijo v prvi vrsti upniki in vlagatelji pred škodo in izgubo, ki bi mogla nastati, se v zakonu predvidevajo tudi ukrepi, s katerimi se želi vzpostaviti ravnotežje omajanih kreditnih odnošajev ter omogočiti mirno poslovanje denarnih zavodov. Take ukrepe narekujejo splošni gospodarski interesi države ter so se jih poslužile že mnoge druge države; povsod so se pokazale prav blagodejne posledice zlasti z obnovó omajanega zaupanja in normalizacijo kreditnih odnošajev. —

Važno za vse davkoplačevalce. — (Razglas o vlaganju prošenj za odpis davkov v smislu izp. emembe davčnih zakonov.) Davčni oddelek finančnega ministarstva je objavil davčni razglas o vlaganju prošenj za odpis dolžnih davkov, ki zapadejo 26. junija 1932. Ta razglas se glasi: Davčni obvezanci, ki dolgujejo davek iz prejšnjih let — pred 1929. letom — lahko zaprosijo po čl. 11 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in v tem členu predvideni višini za odpis teh davkov. Prošnja naj obsega te-le podatke: Kraj, kjer je prosilec dolžan davek, imovinsko stanje z navedbo nepremičnin, vrednosti premičnin, prosilčev poklic, s čim se preživlja in kraj prebivanja. Prošnji je treba priložiti: 1) zemljeknjižni izpisek; 2) potrdilo o lastniškem davku, ki ga izda na uradnem obrazcu občina prosilčevega stanovanja in občina, v kateri je prosilec zadolžen; 3) druga pismena dokazila o lastniškem stanju. Zadolžitvene izjave se bodo vpoštevale le, če je naznačen znesek do'ga in ime upnika. Če je davčni obvezanec zadolžen pri več davčnih upravah, mora pri vsaki vložiti prošnjo.

Zvišani prispevki za borze dela in dovoljeni odtegljaji. — Po naredbi ministarstva za socialno politiko in narodno zdravje se je od 1. aprila 1932 dalje zvišal prispevek za borzo dela od 5 na 10 odstotkov tedenskega prispevka za bolezen. Zato delodajalci od 1. aprila 1932 lahko odtegnejo od plače delavca te-le zneske: Dnevno: mezdni razred: I. Din 0.21; II. Din 0.31; III. Din 0.37; IV. Din 0.45; V. Din 0.54; VI. Din 0.65; VII. Din 0.77; VIII. Din 0.92; IX. Din 1.11; X. Din 1.31; XI. Din 1.54; XII. 1.85. — Tedensko: mezdni razred: I. Din 1.28; II. Din 1.85; III. Din

2.22; IV. Din 2.63; V. Din 3.23; VI. Din 3.88; VII. Din 4.62; VIII. 5.54; IX. Din 6.65; X. Din 7.85; XI. 9.21; XII. 11.09. — V teh zneskih so vpošteti dovoljeni odtegljaji za vse vrste prispevkov. —

O ukinitvi trošarine na vino prinašamo kratek izvleček tozadevnega zakona kot 3. članek. Določbe so važne tako za proizvajalca, vinogradnika, kakor za gostilničarje, točilce in trgovce. —

Iz Krčevine pri Mariboru nam piše naš naročnik-vinogradnik v Košakih: Čudna je mera, s katero se podeljuje vinotoči, oz. gostilniške koncesije. Če ima vinogradnik tako ve zane roke, da zaloge vina ne sme in ne more spraviti v denar, to povečuje krizo v sledečih oblikah: 1.) Ne more zmagovati obresti in odplačevati dolgov; s tem trpijo denarni zavodi. 2.) Ne more redno plačati delavskih moči ter s tako prisiljenim odpustem delavcev pomnožuje brezposelnost po kvitvi slepomišne politike zelene mize. 3.) Če ne more pravilno obdelovati vinograda ter si nabaviti potrebna umetna gnojila, propade vinograd v par letih... Polna klet vina čaka novega pidelka... Kam z njim? Na ta vprašanja bi imeli radi pojasniti. Vinogradniku se mora dati popolnoma proste roke in marsikdo bi rad plačal točilno takso, ako se mu dovoli prosto točenje vina in formulacija, da se mora čez ulico prodajati vino v količini najmanj 5 litrov — se bi morala črtati. Zakon o podelitvi gostilniških koncesij se naj v smislu potreb časa revidira in zakonodajalec naj upoabi čim največjo širokogrudnost! (Op. uredn.: Zadevo smo izčrpno sporčili naprej in je upanje, da bo na merodajnem mestu kmalu več uvidevnosti za interese naših vinogradnikov.)